

(0.287) regions. However, it should be noted that the level of these indicators is very low, since according to taxonomic analysis, the higher the level of development, the closer the indicator value is to 1.

Among the regions with a low indicator of innovative development, one can single out the Dnepropetrovsk, Zaporozhye and Lviv regions.

Keywords: innovation, innovative development, economics, taxonomic analysis.

УДК 368.54

DOI 10.31395/2415-8240-2020-97-2-208-218

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ

О. В. Ролінський, кандидат економічних наук

Ю. В. Улянич, кандидат економічних наук

С. А. Пташник, кандидат економічних наук

Уманський національний університет садівництва

У статті розглядаються основні показники аграрного страхування: в розрізі страхових компаній, в розрізі областей, в розрізі аграрних культур. Аналізується сума страхових виплат в розрізі страхових компаній і аграрних культур. Представлено тенденції зі страхування тварин.

Ключові слова: страхування, страхова виплата, страховик, аграрне страхування, аграрні культури, аграрний сектор економіки.

Постановка проблеми. В умовах складної політико-економічної ситуації в Україні, скорочення всіх реальних показників фінансового ринку, зокрема й аграрного, важливого значення набуває дослідження тенденцій його розвитку, виявлення проблем і шляхів їх вирішення за допомогою об'єднання зусиль страховиків, аграрних виробників і держави.

Українське аграрне страхування проходить нелегкий шлях становлення, і це очевидно підтверджується тим, що український аграрний сектор розвивається швидкими темпами, а обсяги застрахованої продукції не збільшуються (рівень агрострахування лишається мізерним на рівні 3–5 %).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку аграрного страхування приділяється підвищена увага у працях вітчизняних та зарубіжних вчених: В. Базилевича, Р. Бокушевої, Б. Борисова, К. Воблий, О. Вовчак, Н. Внукової, М. Жилкіної, О. Залетова, Є. Калініченка, Ю. Лузана, А. Монті, Г. Мюллера, С. Осадця, В. Плиси, Т. Прокази, С. Реверчука, А. Самойловського, Р. Смоленюка, О. Філонюка, Ф. Хекне, Р. Шинкаренка та інших. Проте існуючий рівень невизначеності, мінливості, ймовірності та ризиковості аграрного виробництва потребує подальших глибоких досліджень щодо формування і функціонування ринку аграрного страхування в Україні,

відповідно до стандартів та принципів організації страхової діяльності в країнах Європейського Союзу.

Методика досліджень. Теоретичною основою проведеного дослідження були праці вітчизняних і зарубіжних науковців, провідних вчених та практиків у сфері аграрного страхування. Дослідження проводилось на основі загальнотеоретичних методів. Системний метод використано при дослідженні теоретичних аспектів розвитку аграрного страхування. За допомогою абстрактно-логічного методу – обґрунтовано і викладено висновки та пропозиції стосовно покращення рівня аграрного страхування в Україні.

Результати дослідження. Згідно з даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, станом на 12.02.2020р. ліцензію на провадження страхової діяльності у формі добровільного страхування аграрної продукції мають 64 страхові компанії.

З усіх страхових компаній, що мають ліцензію на здійснення страхової діяльності аграрної продукції, офіційні дані у вільному доступі надають тільки 14 страхових компаній, табл. 1.

Табл. 1. Перелік компаній, дані яких були використані у дослідженні

№ з/п	Повна назва	Коротка назва в звіті
1	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АХА СТРАХУВАННЯ»	АХА
2	Приватне акціонерне товариство «Українська Акціонерна Страхова компанія «АСКА»	Аска
3	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»	Брокбізнес
4	Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ГАРДІАН»	Гардіан
5	Приватне акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА ПОЖЕЖНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ»	УПСК
6	Приватне акціонерне товариство «Акціонерна Страхова компанія «ІНГО Україна»	Інго Україна
7	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «КРАЇНА»	Країна
8	Публічне акціонерне товариство «Страхова компанія «Оранта-Січ»	Оранта-січ
9	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ПЗУ УКРАЇНА»	ПЗУ
10	Приватне акціонерне товариство «Страхова група «ТАС»	ТАС
11	Приватне акціонерне товариство «Українська аграрно-Страхова компанія»	УАСК
12	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Універсальна»	Універсальна
13	Публічне акціонерне товариство «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «МЕГА-ГАРАНТ»	Мега-Гарант
14	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ГАРАНТСИСТЕМА»	ГарантСистема

2016 р. став першим роком, коли після тривалого періоду скорочення ринок агрострахування продемонстрував деяке пожвавлення, то 2017-2019 рр. продовжили цю тенденцію, поширивши її на більшу кількість показників, таблиця 2.

Табл. 2. Основні показники агрострахування

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Кількість договорів	1 392	1 062	793	957	1207
Площа, тис. га	732	689	700	661	974
Страхова сума, млн. грн	3 055	3969	6 240	5933	6675
Сума премії, млн. грн	72,8	77,7	157,0	204,3	208,8
Субсидія, млн. грн	–	–	–	–	–
Рівень виплат, %	7,60	12,90	44,20	4,90	4,20
Середня ставка премії, %	2,40	2,00	2,50	3,40	3,10
Курс \$/грн ¹	12,95	22,91	26,02	26,54	28,27
Страхова сума, млн. \$	235,90	173,30	239,80	223,50	236,10
Сума премії, млн. \$	5,60	3,40	6,00	7,70	7,40

¹ Офіційний обмінний курс долара США до гривні на кінець жовтня місяця кожного року

У 2019 р. продовжується тенденція зростання кількості укладених договорів страхування: зростання, порівняно з минулим роком, склало 26 відсотків. Обсяг зібраних страхових премій у гривні зростає вже четвертий рік поспіль, зокрема, у 2019 р. він зріс на 2,2 % та склав 208,8 млн гривень. Проте, обсяг страхових премій у доларовому еквіваленті дещо зменшився (7,4 млн дол. США, що на 3,9 % менше показника 2018р.) через девальвацію гривні. Загальна страхова сума (або об'єм загальних страхових зобов'язань) у 2019 р., порівняно з 2018 р., дещо збільшилася (з 5,933 млрд грн до 6,675 млрд грн).

У 2019р. значно зріс обсяг застрахованої площі аграрних культур. Зростання відбулося більшою мірою за рахунок страхування озимої пшениці, а також озимого ріпаку та соняшнику і незначною мірою – ярої пшениці та цукрового буряку. У таблиці 3 наведені дані зі страхування аграрних культур у 2019 андерайтинговому році за областями України.

Найбільшу кількість договорів було укладено у Дніпропетровській (125) та Кіровоградській (108) областях. За ними йдуть Чернігівська (83), Вінницька (82), Полтавська (79), Хмельницька (79) та Сумська (78) області.

За показником застрахованої площі першість належить Хмельницькій області (115,8 тис. га, або 11,9 %). За нею йдуть Дніпропетровська (92,5 тис. га, або 9,5 %), Харківська (83,2 тис. га, або 8,5 %), Чернігівська (80,4 тис. га, або 8,3 %), Полтавська (78,6 тис. га, або 8,1 %) та Сумська (67,4 тис. га, або 6,9 %).

Табл. 3. Зведені дані агрострахування в розрізі областей, 2019 р.

Область	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії, %	Сума премій, грн/га
Вінницька	82	27416	292418222	11084067	3,8	404
Волинська	17	6388	63631595	2167511	3,4	339
Дніпропетровська	125	92528	734304544	22627948	3,1	245
Донецька	25	15223	76675075	2525091	3,3	166
Житомирська	58	26696	220059489	7467598	3,4	280
Закарпатська	–	–	–	–	–	–
Запорізька	34	27474	107593099	4250688	4,0	155
Івано-Франківська	24	15681	214508452	6232095	2,9	397
Київська	43	13583	182966696	3219973	1,8	237
Кіровоградська	108	57088	388779826	8296182	2,1	145
Луганська	19	11099	70546496	3729827	5,3	336
Львівська	20	21671	170773409	5389643	3,2	249
Миколаївська	44	54368	370026319	15609544	4,2	287
Одеська	45	24813	279026319	7195924	2,6	290
Полтавська	79	78607	521678881	19278262	3,7	245
Рівненська	7	6159	72605754	2651638	3,7	431
Сумська	78	67438	630864403	17645949	2,8	262
Тернопільська	67	50876	351533390	11264299	3,2	221
Харківська	37	83241	227443568	5984058	2,6	72
Херсонська	57	61591	649304427	23835633	3,7	387
Хмельницька	79	115762	432140237	13066422	3,0	113
Черкаська	70	35015	133393123	4286660	3,2	122
Чернівецька	5	734	14385170	601251	4,2	819
Чернігівська	83	80352	470247691	10433760	2,2	130
Всього/Середня	1207	973803	6674906708	208844022	3,1	214

За об'ємом зібраних премій області України розташувалися в такому порядку: Херсонська (23,8 млн грн, або 11,4 %), Дніпропетровська (22,6 млн грн, або 10,8 %), Полтавська (19,3 млн грн, або 9,2 %), Сумська (17,6 млн грн, або 8,4 %), Миколаївська (15,6 млн грн, або 7,5 %), Хмельницька (13,1 млн грн, або 6,3 %), Тернопільська (11,3 млн грн, або 5,4 %), Вінницька (11,1 млн грн, або 5,3 %) та Чернігівська (10,4 млн грн, або 5,0 %).

За кількістю укладених договорів першість належить страховій компанії «ПЗУ» (345 договорів, що складає 28,6 % від загальної кількості). За нею йдуть «Інго Україна» (236 договорів, або 19,6 %), «АХА» (179 договорів, або 14,8 %) «Аска» (158 договорів, або 13,1 %), «Універсальна» (126 договорів, або 10,4 %),

«Брокбізнес» (62 договори, або 5,1 %), «Країна» (52 договори, або 4,3 %) (табл. 4).

Табл. 4. Зведені дані агрострахування в розрізі страхових компаній, 2019 р.

Компанія	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії, %	Виплати, грн
АХА	179	73237	639401679	13521794	2,1	1907215
ПЗУ	345	179335	1520716749	33820280	2,2	3577014
Аска	158	140508	562676959	17434080	3,1	1635596
Брокбізнес	62	120334	234337861	3905189	1,7	–
Гарант-Система	2	2	31300	824	2,6	–
Гардіан	35	12549	99652315	4616568	4,6	–
Інго Україна	236	203567	872278707	21739007	2,5	499783
Країна	52	39824	364157278	15276166	4,2	884725
Мега-Гарант	1	1004	13501000	54004	0,4	–
ТАС	6	1725	22065994	957060	4,3	–
УАСК	5	6224	189544048	13506637	7,1	–
Універсальна	126	195494	2156542818	84012413	3,9	173994
Всього/Середня	1207	973803	6674906708	208844022	3,1	8678327

За обсягом застрахованої площі компанії, що очолюють список, розташувалися у такому порядку: «Інго Україна» (203,6 тис. га, що складає 20,9 % від загального обсягу), «Універсальна» (195,5 тис. га, або 20,1 %), «ПЗУ» (179,3 тис. га, або 18,4 %), «Аска» (140,5 тис. га, або 14,4 %), «Брокбізнес» (120,3 тис. га, або 12,4 %), «АХА» (73,2 тис. га, або 7,5 %) та «Країна» (39,8 тис. га, або 4,1 %).

Найбільший обсяг страхових премій збрала страхова компанія «Універсальна» (84,0 млн грн, або 40,2 %). За нею йдуть страхові компанії «ПЗУ» (33,8 млн грн, або 16,2 %), «Інго Україна» (21,7 млн грн, або 10,4 %), «Аска» (17,4 млн грн, або 8,3 %), «Країна» (15,3 млн грн, або 7,3 %), «УАСК» (13,5 млн грн, або 6,5 %) та «АХА» (13,5 млн грн, або 6,5 %).

Страхові виплати за договорами аграрного страхування здійснили 6 страхових компаній. За цим показником вони розташувалися в такому порядку: «ПЗУ» (3,6 млн грн, або 41,2 % від усього обсягу виплат), «АХА» (1,9 млн грн, або 22,0 %), «Аска» (1,6 млн грн, або 18,8 %), «Країна» (885 тис. грн, або 10,2 %), «Інго Україна» (500 тис. грн, або 5,8 %) та «Універсальна» (174 тис. грн, або 2,0 %). Середній рівень виплат страхових компаній у 2019 андерайтинговому році склав 4,2 %, зокрема, 8,1 % — за зимовий період та 2,6 % — за весняно-літній період.

У 2019 андерайтинговому році здійснювалося страхування 17-ти видів аграрних культур. У порівнянні з 2018 р., кількість застрахованих культур залишилась сталою, але відбулися незначні зміни в структурі застрахованих

культур, зокрема не було договорів страхування сої, сорго, гречки, квасолі та ярого жита, натомість додалися такі культури як: озимий горох, озимий часник, овес, виноградники та троянди (табл. 5).

Табл. 5. Зведені дані страхування в розрізі аграрних культур, 2019 р.

Культура	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії, %	Сума премій, грн/га
озима пшениця	614	712106	3810786486	134117649	3,5	188
озимий ріпак	307	122243	727681937	22410870	3,1	183
кукурудза	114	59082	1042828212	21185341	2,0	359
соняшник	77	51156	565694758	9155501	1,6	179
озимий ячмінь	40	8466	43825161	1360020	3,1	161
озиме жито	13	2547	13950132	495008	3,5	194
яра пшениця	8	6089	76649306	2338371	3,1	384
озимий часник	6	1059	8349470	413299	5,0	390
сади	6	209	17585484	613377	3,5	2935
горох	5	2366	33490416	1648636	4,9	697
цукровий буряк	5	6225	189544048	13506637	7,1	2170
ярий ячмінь	5	512	4394962	84241	1,9	165
овочі	2	53	8514896	357626	4,2	6748
озимий горох	2	222	1965283	92347	4,7	416
виноградники	1	1130	95842082	843410	0,9	746
овес	1	207	978075	31298	3,2	151
троянди	1	131	32826000	190391	0,6	1453
Всього/ Середня	1207	973803	6674906708	208844022	3,1	214

Як видно найбільше договорів було укладено на страхування озимої пшениці (614 договорів, або 50,9 %). На другому місці озимий ріпак (307 договорів, або 25,4 %). Далі йдуть кукурудза (114 договорів, або 9,4 %), соняшник (77 договорів, або 6,4 %), озимий ячмінь (40 договір, або 3,3 %), озиме жито (13 договорів, або 1,1 %) та яра пшениця (8 договорів, або 0,7 %).

У 2019р. порівняно з 2018р. значно зросла кількість договорів страхування озимого ячменю (на 66,7 %, з 24 до 40 договорів) та озимої пшениці (на 35,5 %, з 453 до 614 договорів) та дещо озимого ріпаку (на 27,4 %, з 241 до 307 договорів). Відбулося незначне зменшення кількості договорів страхування озимого жита на 35,0 % з 20 до 13 договорів. Найбільше площ було застраховано під озимою пшеницею (712,1 тис. га, або 73,1 %). Далі в бік зменшення йдуть: озимий ріпак (112,2 тис. га, або 12,6 %), кукурудза

(59,1 тис. га, або 6,1 %), соняшник (51,2 тис. га, або 5,3 %), озимий ячмінь (8,5 тис. га, або 0,9 %), цукровий буряк (6,2 тис. га, або 0,6 %) та яра пшениця (6,1 тис. га, або 0,6 %).

У 2019 р., порівняно з 2018 р., збільшився обсяг застрахованих площ під озимою пшеницею (на 297,6 тис. га), озимим ріпаком (на 26,8 тис. га), соняшником (на 14,5 тис. га), ярою пшеницею (на 3,3 тис. га) та цукровими буряками (на 1,4 тис. га). Водночас, зменшився обсяг застрахованої площі під кукурудзою (на 11,1 тис. га), озимим ячменем (на 0,9 тис. га) та озимим житом (на 3,4 тис. га). Як видно з даних обсяг страхової відповідальності за аграрними культурами розподілився таким чином: першість посідають договори страхування озимої пшениці (3,811 млрд грн, або 57,1 %), далі йдуть: кукурудза (1,043 млрд грн, або 15,6 %), озимий ріпак (727,7 млн грн, або 10,9 %), соняшник (565,7 млн грн, або 8,5 %), цукрові буряки (189,5 млн грн, або 2,8 %), виноградники (95,8 млн грн, або 1,4 %) та яра пшениця (76,7 млн грн, або 1,2 %). У 2019 р. порівняно з 2018 р., зросла страхова сума за договорами страхування озимих (пшениця, ріпак, ячмінь), соняшнику та цукрових буряків. Водночас, зменшилась страхова сума за договорами страхування кукурудзи та озимого жита. Найбільше від усіх зібраних з ринку страхових премій було зібрано за договорами страхування озимої пшениці (134,1 млн грн, або 64,2 %). Далі йдуть: озимий ріпак (22,4 млн грн, або 10,7 %), кукурудза (21,2 млн грн, або 10,1 %), цукрові буряки (13,5 млн грн, або 6,5 %), соняшник (9,2 млн грн, або 4,4 %) та яра пшениця (2,3 млн грн, або 1,1 %).

У 2019 р., порівняно з 2018 р., зріс обсяг страхових премій, зібраних за договорами страхування озимих (пшениця, ріпак, ячмінь), соняшнику та цукрових буряків. Водночас, скоротився обсяг страхових премій, зібраних за договорами страхування кукурудзи та озимого жита. Страхові виплати у 2019 андерайтинговому році були здійснені по семи культурам: озимому ріпаку (3,3 млн грн, або 37,4 % від усього обсягу виплат), озимій пшениці (1,5 млн грн, або 17,1 %), озимому часнику (976,9 тис. грн, або 11,3 %), соняшнику (841,4 тис. грн, або 9,7 %), озимому гороху (487,6 тис. грн, або 5,6 %), озимому житю (5,5 тис. грн, або 0,1 %) та садам (1,6 млн грн, або 18,8 %) (табл. 6).

Табл. 6. Страхові виплати в розрізі аграрних культур, 2019 р.

Культура	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Загальна сума виплат за рік, грн	Частка культур у виплатах, %	Рівень виплат, %
озима пшениця	–	1480511	1480511	17,1	1,1
озимий ріпак	3250843	–	3250843	37,4	14,5
озимий часник	976939	–	976939	11,3	236,4
соняшник	–	841428	841428	9,7	9,2
озимий горох	487550	–	487550	5,6	528,0
озиме жито	–	5460	5460	0,1	1,1
сади	–	1635596	1635596	18,8	266,7
Всього/Середня	4715332	3962995	8678327	100	4,2

Варто додати, що в 2019 андерайтинговому році страхування тварин здійснювало 7 страхових компаній: Оранта-січ, УПСК, АХА, Інго Україна, Універсальна, ТАС та Мега-Гарант (табл. 7).

Табл. 7. Зведені дані зі страхування тварин, 2019 р.

Вид тварин	К-ть догово-рів	К-ть за страхова них голів	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Виплати, грн	Середня ставка премії, %
ВРХ	5994	10960	85550913	1715507	419780	2,0
Свині	2	26609	197515137	578937	–	0,3
Птиця свійська	1	61304	45988800	239142	–	0,5
Всього	5997	98873	329054850	2533586	419780	0,8

Страховими компаніями було укладено 5997 договорів на страхування тварин, з них: 5994 — ВРХ (10 960 застрахованих голів), 2 — страхування свиней (26 609 застрахованих голів) та 1 — страхування свійської птиці (61 304 застрахованих голів). Загальна страхова сума склала 329 млн грн, а сплачена страхова премія — 2,5 млн гривень. Страхові відшкодування здійснювались лише за договорами страхування ВРХ. Середня ставка страхової премії за укладеними договорами майже не змінилась в порівнянні з минулим роком та склала 0,8 %. У 2019р. різке збільшення кількості договорів у порівнянні з минулим роком (з 23 до 5997 договорів) відбулось, переважно, завдяки укладанню договорів страхування з фізичними особами, а не лише надання тварин в якості застави для отримання кредиту.

Висновки. В порівнянні з результатами інших країн, ринок аграрного страхування в Україні розвивається повільно, але протягом останніх років все ж таки показує позитивну тенденцію до збільшення. Для держави із величезним потенціалом аграрного сектору економіки, насиченість ринку агрострахування страховими послугами та фактичні об'єми страхування аграрних ризиків є, безперечно, недостатніми.

Нині агрострахування в Україні активно розвивається. Однак, незважаючи на позитивну динаміку сучасний стан розвитку агрострахування в Україні не відповідає своєму основному завданню — управляти ризиками в аграрному секторі для забезпечення його стабільної роботи та сталого розвитку аграрного сектору економіки. Сформована в Україні система страхування аграрних ризиків, у тому числі при наданні державної підтримки аграрному сектору, потребує удосконалення і має бути спрямована на забезпечення належного захисту інтересів агровиробників та продовольчої безпеки держави, на стабілізацію виробництва та доходів у аграрному секторі економіки та стимулювання використання кращих здобутків технології агровиробництва.

Література

1. Гончаренко С. Гари Роше: Украинское агрострахование нуждается в концептуально новой стратегии. Тусовка. URL: <http://tusovka.kr.ua/news/2015/01/22/gari-roshe-ukrainskoe-agrostrahovanienuzhdaetsja-v-kontseptualno-novoi-strategii> (дата звернення 11.11.2020р.).
2. Перспективи українського агрострахування. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006812-perspektivi-ukrayinskogo-agrostrakhuvannya> (дата звернення 01.10.2020р.).
3. Тулуш Л. Д., Прокопчук О. Т. Ринок агрострахування в Україні: тенденції та перспективи. *Економіка АПК*. 2018. № 8. С. 55–67.
4. Guy Carpenter. Обзор мирового рынка страхования и перестрахования сельскохозяйственных рисков. Фориншурер. URL: <http://forinsurer.com/public/06/11/10/2702> (дата звернення: 01.11.2020р.)
5. Що таке агрострахування? Головні аграрні новини. 2018. URL: <https://agronews.ua/node/24270> (дата звернення 06.09.2020р.).
6. Зоря О. Розвиток аграрного страхування в Україні. URL: http://www.rusnauka.com/33_NIO_2009/Economics/54572.doc.htm. (дата звернення 27.11.2020).
7. Міністерство Фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua/> (дата звернення 07.11.2020р.).

References

1. Goncharenko, S. Gary Rocher: Ukrainian agricultural insurance needs a conceptually new strategy. Party. URL: <http://party.kr.ua/news/2015/01/22/gari-roshe-ukrainskoe-agrostrahovanienuzhdaetsja-v-kontseptualno-novoi-strategii> (Accessed 11.11.2020).
2. Prospects of Ukrainian agricultural insurance. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006812-perspektivi-ukrayinskogo-agrostrakhuvannya> (Accessed 01.10.2020).
3. Tulush, L.D., Prokopchuk, O.T. (2018). Agricultural insurance market in Ukraine: trends and prospects. *Economics of agro-industrial complex*, no. 8. pp. 55–67.
4. Guy Carpenter. Overview of the global market for insurance and reinsurance of agricultural risks. Forenschurer. URL: <http://forinsurer.com/public/06/11/10/2702> (access date: 01.11.2020).
5. What is agricultural insurance? Top agricultural news. 2018. URL: <https://agronews.ua/node/24270> (access date 06.09.2020).
6. Zorya, O. Development of agrarian insurance in Ukraine. URL: http://www.rusnauka.com/33_NIO_2009/Economics/54572.doc.htm. (appeal date 27.11.2020).
7. Ministry of Finance of Ukraine. URL: <https://www.minfin.gov.ua/> (access date 07.11.2020).

Аннотация

Ролинский А.В., Ульянич Ю.В., Пташник С.А.

Современное состояние рынка аграрного страхования Украины

Украина занимает ведущие позиции в мире по производству и экспорту аграрной продукции. На современном этапе развития аграрного сектора важнейшей задачей является дальнейшее его развитие, ведь страна имеет значительный потенциал к увеличению и повышению качества производства.

Аграрное производство — одна из важных, специфических и одновременно наиболее рискованных сфер деятельности человека. Специфические особенности аграрного рынка: высокая стоимость объектов через значительную площадь земельных угодий, повышенную степень рискованности производства, кумулятивность убытков вследствие природных катастроф и прогрессирующих климатических изменений, продолжительность цикла производства, влияет на доходность аграриев, обуславливают необходимость использования одного из важнейших инструментов минимизации рисков — страхование и при необходимости дальнейшей диверсификации рисков с помощью перестрахования.

В статье рассматриваются основные показатели аграрного страхования: в разрезе страховых компаний, в разрезе областей, в разрезе аграрных культур. Анализируется сумма страховых выплат в разрезе страховых компаний и аграрных культур. Представлены тенденции по страхованию животных.

Рынок аграрного страхования в Украине развивается медленно, но в последние годы все же показывает положительную тенденцию к увеличению. Для государства с огромным потенциалом аграрного сектора экономики, насыщенность рынка агрострахования страховыми услугами и фактические объемы страхования аграрных рисков, бесспорно, недостаточными.

Сейчас агрострахования в Украине активно развивается. Однако, несмотря на положительную динамику современное состояние агрострахования в Украине не соответствует своей основной задаче — управлять рисками в аграрном секторе для обеспечения его стабильной работы и устойчивого развития аграрного сектора экономики.

Сложившаяся в Украине система страхования аграрных рисков, в том числе при предоставлении государственной поддержки аграрному сектору, требует совершенствования и должна быть направлена на обеспечение надлежащей защиты интересов агропроизводителей и продовольственной безопасности государства, на стабилизацию производства и доходов в аграрном секторе экономики и стимулирования использования лучших достижений технологии агропроизводства.

Ключевые слова: страхование, страховая выплата, страховщик, аграрное страхование, аграрные культуры, аграрный сектор экономики.

Annotation

Rolinsky A.V., Ulianych Y.V., Ptashnyk S.A.

The current state of the agricultural insurance market of Ukraine

Ukraine occupies a leading position in the world in the production and export of agricultural products. At the present stage of development of the agricultural sector, the most important task is its further development, because the country has significant potential to increase and improve the quality of production.

Agricultural production is one of the important, specific and at the same time the most risky areas of human activity. Specific features of the agricultural market: high cost of facilities due to the large area of land, increased risk of production, cumulative losses due to natural disasters and progressive climate change, the duration of the production cycle, affects the profitability of farmers, necessitate the use of one of the most important tools for minimizing risks — insurance and, if necessary, further diversification of risks through reinsurance.

The article considers the main indicators of agricultural insurance: in terms of insurance companies, in terms of regions, in terms of agricultural crops. The amount of insurance payments in terms of insurance companies and agricultural crops is analyzed. Trends in animal insurance are presented.

The agricultural insurance market in Ukraine is developing slowly, but in recent years still shows a positive upward trend. For a country with a huge potential of the agricultural sector of the economy, the saturation of the agricultural insurance market with insurance services and the actual volume of agricultural risk insurance, undoubtedly, are insufficient.

Now agricultural insurance in Ukraine is actively developing. However, despite the positive dynamics, the current state of agricultural insurance in Ukraine does not meet its main task - to manage risks in the agricultural sector to ensure its stable operation and sustainable development of the agricultural sector of the economy.

The current system of agrarian risk insurance in Ukraine, including the provision of state support to the agricultural sector, requires improvement and should be aimed at ensuring adequate protection of the interests of agricultural producers and food security, stabilizing production and income in the agricultural sector and encouraging the best technology agricultural production.

Keywords: *insurance, insurance payment, insurer, agricultural insurance, agricultural crops, agricultural sector of the economy*